

Raadsinformatiebulletin

Valkenburg, 7 juli 2021

Betreft: Meircirculaire 2021 en algemene ontwikkelingen m.b.t. het Gemeentefonds

Registratienummer: 21.56

Geachte leden van de raad,

Middels deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de financiële gevolgen van de meircirculaire 2021 van het gemeentefonds. Tevens informeren wij u over een aantal landelijke actualiteiten rondom het gemeentefonds en de financiering van gemeenten vanuit de Rijksoverheid.

In voorgaande jaren is de informatie over de meircirculaire in de vorm van een raadsnota met uw raad medegedeeld. Aangezien er geen concreet besluit wordt gevraagd aan uw raad kiezen wij met ingang van dit jaar voor de vorm van een raadsinformatiebulletin. U heeft hierbij wel de mogelijkheid om de informatie uit dit raadsinformatiebulletin te betrekken bij de raadsvergadering over de kadernota op maandag 12 juli 2021.

In dit raadsinformatiebulletin worden de wijzigingen toegelicht ten opzichte van de stand van zaken van de septembercirculaire 2020, zoals opgenomen op pagina 145 en 146 van de programma-begroting 2021. Deze wijzigingen volgen uit de decembercirculaire 2020, de zogeheten maartbrief over het gemeentefonds van 26 maart 2021, de meircirculaire 2021 en de brief van 29 juni 2021 over de verdeelwijze incidentele middelen jeugdzorg 2022. Hierbij dient te worden aangetekend dat deze vooral een goed beeld geven over onze financiële positie in 2021 en 2022. De bedragen voor het jaar 2023 en daarna zijn nog hoogst onzeker, als gevolg van een aantal landelijke ontwikkelingen rondom het gemeentefonds.

In het algemeen geldt dat we een hogere uitkering uit het gemeentefonds ontvangen ten opzichte van onze eerdere ramingen, maar dat deze hogere uitkering ook samenhangt met taakuitbreidingen. Het extra geld is dus gelabeld aan extra taken.

Met betrekking tot de landelijke ontwikkelingen rondom het gemeentefonds geldt dat de belangrijkste besluiten rondom de structurele financiering van gemeenten door de rijksoverheid genomen dienen te worden aan de formatietafel of door het nieuwe kabinet. Aangezien de onderhandelingen over de formatie nog voortduren betekent dat ook een langere periode van onzekerheid voor gemeenten. Dit wordt deels ondervangen doordat er voor 2022 wel een aantal besluiten zijn genomen, zoals de incidentele middelen voor de jeugdzorg in 2022. De structurele effecten daarvan zijn echter nog niet zeker.

De verwachte uitkering uit het gemeentefonds op basis van de laatste informatie kan als volgt worden samengevat:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Septemercirculaire 2020	26.493	26.513	26.525	26.920
Wijzigingen t/m meircirculaire	1.047	269	159	75
Meircirculaire 2021	27.540	26.782	26.684	26.995
Incidentele middelen jeugdzorg		922		
Raming 2022		27.704		

In bovenstaand overzicht zijn de financiële gevolgen van het vertrek van Stella Maris (structureel € 353.000 vanaf 2022) reeds verwerkt.

De geraamde inkomsten in 2021 worden naar boven bijgesteld met een bedrag van € 1.047.000. Zoals aangegeven staan hier grotendeels ook aanvullende taken tegenover. In hoofdlijnen bestaat de ophoging voor 2021 uit de volgende posten:

Samenvatting mutaties Gemeentefonds	Begroting 2021
Aanvullend pakket re-integratie (AU)	39.172
Impuls re-integratie (AU)	37.652
Gemeentelijk schuldenbeleid (AU)	11.922
Bijzondere bijstand (AU)	4.054
Cultuurmiddelen 2021 (DU)	102.492
Extra kosten Tweede Kamerverkiezingen (DU)	26.075
Integratie-uitkering Inburgering (IU)	20.797
Subtotaal decembercirculaire 2021	242.164
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (AU)	50.743
Extra begeleiding kwetsbare groepen (AU)	45.751
Bestrijden eenzaamheid ouderen (AU)	50.866
Afvalinzameling (AU)	29.450
Perspectief jeugd en jongeren (AU)	13.012
Sociaal en Mentaal welzijn voor de Jeugd: Jongerenwerk (AU)	9.502
Sociaal en Mentaal welzijn voor de Jeugd: Mentale ondersteuning (AU)	7.926
Sociaal en Mentaal welzijn voor de Jeugd: Activiteiten en ontmoetingen (AU)	5.458
Voorschoolse voorziening peuters (ophoging DU)	4.391
Subtotaal maartbrief 2021	217.099
Aanpak problematiek jeugdzorg: Wachtijd specialistische jeugdzorg (AU)	141.458
Aanpak problematiek jeugdzorg: verdringing + lichte jeugdzorgproblematiek (AU)	161.281
Aanpak problematiek jeugdzorg: POH jeugd GGZ (AU)	7.079
Compensatieregeling Voogdij 18+ (AU)	4.514
Versterking gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen (AU)	6.583
Maatschappelijke begeleiding (DU)	11.850
Kerkenvisies (DU)	25.000
Jeugd aan zet (DU)	10.000
Heroriëntatie zelfstandigen (DU)	6.924
Subtotaal meicirculaire 2021	374.689
Overige effecten gemeentefonds (AU 2021)	213.049
Totaal mutaties begroting 2021	1.047.001

Het gemeentefonds wordt uitgekeerd op drie verschillende soorten uitkeringen, de algemene uitkering (AU), decentralisatie-uitkeringen (DU) of integratie-uitkeringen (IU). Voor de bedragen die

worden uitgekeerd via de algemene uitkeringen geldt dat het exacte bedrag afhankelijk is van de ontwikkeling van de verschillende maatstaven die worden gehanteerd in de verdeelsystematiek van het gemeentefonds.

De bedragen die staan opgenomen in de tabel voor 2021 betreffen vrijwel volledig incidentele bedragen voor 2021. De overige effecten gemeentefonds bestaat uit een eenmalige afwikkeling van het BTW-Compensatiefonds over voorgaande jaren. Het bovenstaande overzicht is overigens niet volledig, enkele kleinere mutaties onder de € 4.000 zijn hier niet in opgenomen.

Met betrekking tot de cultuurmiddelen in 2021 zal het college een besluit nemen over de wijze waarop deze middelen worden verdeeld. Het bedrag van € 102.492 is overigens aanvullend op de eerder verdeelde middelen m.b.t. cultuur, waarover u bent geïnformeerd in het raadsinformatiebulletin van 6 mei 2021 (nr. 21.36).

De ophoging van de raming in 2022 bestaat met name uit de taakmutatie voor de Wet Open Overheid (Woo). De ophoging van de algemene uitkering van het gemeentefonds bestaat hierbij uit een incidenteel deel (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar landelijk, voor onze gemeente € 51.663) en een structureel deel (€ 21,03 miljoen landelijk in 2022, voor onze gemeente € 43.577 in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026).

Het resterende gedeelte van de ophoging in 2022 (t/m meicirculaire 2021) ten opzichte van de eerdere raming heeft betrekking op de algemene effecten van het gemeentefonds.

De incidentele middelen voor de jeugdzorg in 2022 bedragen landelijk € 1,314 miljard. Tijdens de raadscommissie sociaal domein op 28 juni hebben wij aangegeven dat het aandeel van onze gemeente circa € 800.000 zou bedragen. Daags na deze commissievergadering heeft de minister van BZK de (voorlopige) verdeling over de gemeenten gepubliceerd. Uit deze brief van 29 juni blijkt dat het aandeel van onze gemeente € 921.867 bedraagt. Hierbij is wel aangegeven dat dit bedrag indicatief is. In de septembercirculaire 2021 zal de daadwerkelijke verwerking van dit bedrag in de algemene uitkering van het gemeentefonds worden opgenomen. Het college zal deze actualisatie in september meenemen bij het opstellen van de programmabegroting 2022.

Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de structurele financiën en noodzakelijke aanpassingen van het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden. Of er in 2023 en verder ook aanvullende middelen voor de jeugdzorg beschikbaar worden gesteld is daarom nog hoogst onzeker. In onze gemeentelijke begroting (en de meerjarenraming) hebben wij deze mogelijk te ontvangen aanvullende middelen daarom niet opgenomen.

Voor de langere termijn is ten slotte ook nog de daling van het accres relevant om te vermelden. Als onderdeel van landelijke Covid-19 maatregelen is besloten om het accres te bevriezen voor de jaren 2020 en 2021. Deze 'trap-op-trap-af' systematiek treedt met ingang van 2022 wel weer in werking. Er lopen landelijk wel gesprekken om tot een andere systematiek te komen om zodoende grote schommelingen in de inkomsten van gemeenten te voorkomen, maar tot op heden heeft dat nog niet geleid tot een concreet resultaat en zijn wij dus nog altijd afhankelijk van de uitgaven van de rijksoverheid. Aangezien er een dalende trend is zien in de zogenaamde "accresrelevante uitgaven" daalt het gemeentefonds vanaf 2022 met bedragen van € 110 miljoen tot € 130 miljoen per jaar.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders
van gemeente Valkenburg aan de Geul,

Niels Dauven
wethouder financiën